

Årsmelding

2018

Om Lovdata

Lovdata er Norges sentrale leverandør av rettslig informasjon

På Lovdatas nettsted www.lovdata.no ligger viktige og sentrale rettskilder gratis tilgjengelig. Informasjonen omfatter lover og forskrifter – som til sammen bestemmer borgernes rettigheter og plikter – samt nye avgjørelser fra Høyesterett og lagmannsrettene, enkelte avgjørelser fra tingrettene og prioriterte avgjørelser fra Menneskerettsdomstolen i Strasbourg. Nettstedet har mellom to og fem millioner oppslag i måneden. Mange andre nettsteder benytter lenker til Lovdatas startside eller direkte til en lov eller forskrift hos Lovdata. For profesjonelle brukere tilbyr Lovdata et utvidet rettsinformasjonssystem med avanserte søkemuligheter og funksjoner – *Lovdata Pro*. Lovdata har en sentral rolle i forvaltningen av regelverk, blant annet ved å kunngjøre i *Norsk Lovtidend* og ved en kontinuerlig konsolidering av lover og forskrifter, dvs. innarbeiding av endringer i hele det norske regelverket, slik at den enkelte lov og forskrift til enhver tid er ajourført.

Lovdatas organisering og formål

Lovdata er en privat stiftelse opprettet av Justisdepartementet og Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Lovdata har som formål å opprette og drive rettslige informasjonssystemer og kan bidra til forskning og utvikling innen stiftelsens formål. Stiftelsen skal være selvfinansierende, men skal ikke baseres på fortjeneste. Lovdata kan legge opp reserver for å sikre drift og utvikling, og for å kunne bidra til forskning. Stiftelsen driver uten subsidier fra det offentlige.

I Lovdatas styre sitter representanter for Justis- og beredskapsdepartementet, Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo, Stortinget, Den Norske Advokatforening og Den Norske Dommerforening. Lovdata har en solid forankring i såvel sentrale offentlige institusjoner som i det private næringsliv.

Lovdata bidrar til rettssikkerhet gjennom å gjøre rettsinformasjon tilgjengelig for både profesjonelle brukere og folk flest. Stiftelsen er opptatt av å være nøytral og uavhengig i sitt forhold til alle deler av rettslivet. Lovdata tilstreber å presentere et helhetlig bilde av rettstilstanden og at rettsinformasjon gjøres transparent.

Lovdatas samarbeidspartnere

Lovdata samarbeider med Domstoladministrasjonen og domstolene om elektronisk publisering av rettsavgjørelser. Dette omfatter også avgjørelser som ikke blir publisert på annen måte. Lovdata bidrar til publisering av konvensjonelle trykksaker som *Norges Lover*, *Overenskomster med fremmede stater*, *Cappelen Damms* og *Fagbokforlagets særtrykk av lover*. Lovdata har utstrakt kontakt med de juridiske fakultetene, noe som blant annet resulterer i at Lovdata finansierer vitenskapelige assistentstillinger, utgir tidsskrifter og sørger for tilgang til Lovdata Pro for studenter og lærere.

System for profesjonelle brukere

Lovdata Pro er et effektivt rettslig informasjonssystem og juridisk arbeidsverktøy utviklet for profesjonelle brukere både i privat og offentlig sektor. Systemet omfatter lover og forskrifter, rettsavgjørelser, uttalelser og vedtak, forarbeider, juridisk litteratur mv., og består av til sammen mer enn 150 databaser. Tjenesten inkluderer EUR-Lex – EUs rettslige informasjonssystem – samt norske oversettelser av alle direktiver og forordninger som er inkludert i EØS-avtalen. Lovdata vedlikeholder et stort antall lenker mellom rettskildene vi forvalter.

Lovdata

Styreleders betraktninger	4
Tilbakeblikk på 2018	5
Digitale hjelpemidler ved juridiske eksamener	5
Lovdata vertskap for «15th European Forum of Official Gazettes» i Oslo.	6
Lover som viser til seg selv – forvirrende avvik fra normen	8
<hr/>	
Årsmelding 2018	10
Kunngjøring av regelverk	10
Lovdatas nettsted	10
Nye tjenester fra Lovdata i 2018	11
Organisasjon og oppgaver	13
Styret	13
Regelforvaltning	14
Samarbeid med domstolene	15
Samarbeid med universitetene	16
Samarbeid med forlag	16
Produkter og tjenester	17
Elektroniske tidsskrifter	17
Tidsskrifter	17
Lovdatas nettsted	17
UDs traktatregister	17
System utviklet for profesjonelle brukere	18
Markedsføring og kontakt med brukere	19
Regnskap	20
Regnskapsprinsipper	20
Balanse	22
Lovdatas styre 2019	30

Foto forside: Bjørnar Eirik Stokkan

Styreleders betraktninger

Lovsamlingsfondet besluttet å stanse utgivelsen av den trykte utgaven av Norges Lover etter årets utgave. Nedleggelsen er delvis en konsekvens av at studenter nå kan benytte digitale hjelpemidler til eksamen. Lovdata har på den måten selv bidratt til denne utviklingen. Beslutningen viser tydelig hvordan digitalisering medfører endringer som for kort tid siden var utenkelige, og Lovsamlingsfondet går over til kun å bli en kapitalforvaltende stiftelse. Jeg vil takke Lovsamlingsfondet for et godt samarbeid gjennom alle år, og Fagbokforlaget for et friksjonsfritt forhold i årene de har stått for trykking av lovsamlingen.

Lovsamlingen er et symbol på rettsstaten. I tillegg finnes det også beredskapsargumenter og notoritsargumenter som kan begrunne dens fortsatte eksistensberettigelse. Stortinget har derfor besluttet å videreføre en trykt lovsamling, om enn i et mindre opplag enn tidligere. Selv om lovsamlingen ikke vil ha den samme rollen som den har hatt tidligere, vil den altså fortsatt eksistere.

Et tilgjengelig regelverk – i trykt eller digital form – er avgjørende for bevaring av demokratiet og dets utvikling. Landene som var representert på den Europeiske konferansen om publisering av lover og forskrifter, som Lovdata var vertskap for i 2018, har kommet ulikt i utviklingen av løsninger for å gjøre regelverk tilgjengelig. Utvider man perspektivet forbi Europa, er variasjonsbredden ikke mindre. Den oppmerksomhet Lovdatas løsninger gjennom lang tid har fått utenfor Norges grenser viser at vi kan bidra til rettssikkerhet også i andre land. Å gi råd til andre i utviklingen av digitale løsninger for rettsinformasjon er derfor en oppgave vi vil søke å prioritere fremover.

Økonomisk har 2018 vært et godt år for Lovdata. Det er først og fremst kvaliteten på Lovdata Pro og en liten, men dyktig salgsorganisasjon, som er bakgrunnen for dette. Dette gir oss muligheter til å videreutvikle våre tjenester både for allmenheten og de profesjonelle brukerne.

Foto: Lovdata \ Kristian Torp

Å opprettholde og videreutvikle våre produkter krever imidlertid kompetanse. Lovdata har fått merke presset i det digitale arbeidsmarkedet, og vi lykkes ikke helt med å ansette alle ressursene vi trenger for å videreutvikle tjenestene våre i det tempoet vi ønsker og samtidig ha eierskap til utviklingen.

Behovet for at det utdannes flere med kompetanse i skjæringspunktet mellom systemutvikling og juss er tydelig. Dette er noe vi ønsker å bidra til i årene fremover. Kompetanseutvikling er nødvendig for at Lovdata skal kunne utvikle nye tjenester som bidrar til rettssikkerhet for vanlige borgere og som møter profesjonelle brukeres behov og krav.

Herman Bruserud
Styreleder

Tilbakeblikk på 2018

Digitale hjelpemidler ved juridiske eksamener

Vegar Robertsen

Siden høsten 2017 har Lovdata arbeidet med utvikle en eksamensmodul til Lovdata Pro. Det startet med en anbudskonkurranse utlyst av Universitetet i Oslo, der Lovdata ble valgt som leverandør. Gjennomføringsfristene var korte, og løsningene som skulle utvikles var komplekse. Nye rettskilder skulle inn i Lovdata Pro, og flere nye funksjoner skulle på plass.

Eksamensløsningen er en tilleggsmodul til Lovdata Pro, med skreddersydde konfigurasjons- og tilpasningsmuligheter. For hvert enkelt emne kan studiestedet selv velge hvilke funksjoner og rettskilder som skal være tilgjengelige på eksamen. På den måten kan man på eksamen i ett emne velge å kun gi tilgang til gjeldende lover og forskrifter, mens man i et annet emne kan gi tilgang til både regelverk og rettspraksis, i tillegg til alle personlige innarbeidelser.

Noen av funksjonene som ble utviklet for eksamensløsningen er også gjort tilgjengelig for andre brukere av Lovdata Pro:

Markering av tekst.

Tekstmarkeringsfunksjonen gjør det mulig å utheve tekst, understreke og markere med strek i marginen. Funksjonen har blitt svært godt mottatt, og antall markeringer øker eksponentielt.

Merknader

Jusstudentene har også behov for å henvise mellom ulike rettskilder, og det ble derfor lagt inn støtte for å skrive merknader til tekstmarkeringsene. Når studentene skriver merknader i Lovdata Pro, får de fortløpende informasjon om merknaden holder seg innenfor reglene for hvordan en eksamensmerknad kan utformes.

Med eksamensløsningen kom også muligheten til å velge engelsk brukergrensesnitt i Lovdata Pro. Denne funksjonen er nå kun tilgjengelig for kunder som benytter eksamensmodulen, men kan etter hvert bli gjort tilgjengelig for andre Pro-brukere.

Utvikling av eksamensmodulen har vært et omfattende prosjekt, og har krevd langt mer ressurser enn vi regnet med da arbeidet startet. To år etter at prosjektet ble sparket i gang arbeides det fremdeles med eksamensmodulen i Lovdata Pro. I tillegg til avtalen med Universitetet i Oslo, er det inngått avtale med Universitetet i Bergen. Funksjonene videreutvikles, og flere studiesteder ønsker å ta eksamensmodulen i bruk.

Når studieåret 2018–2019 er omme, vil det ha blitt gjennomført 53 eksamener med Lovdata Pro som eksamenshjelpemiddel, stort sett knirkefritt. Ved en av eksamenene høsten 2018 fikk omkring 30 av 230 kandidater tekniske problemer med løsningen. Noen av studentene fikk anledning til, og valgte, å gå opp til eksamen på nytt. Under de øvrige eksamenene har løsningen så langt fungert godt.

Gjennom eksamensløsningen har studentene gått over fra analoge til digitale hjelpemidler ved eksamen, men løsningene er basert på det gamle, analoge eksamensreglementet. Mange ressurser er brukt på å etterlikne den analoge verden. I neste omgang er nok tiden også moden for en større gjennomgang av hvilke rettskilder og funksjoner studenter skal ha tilgang i ulike eksamener. Dagens løsning er bare starten på en tilpasning til den arbeidsdagen som møter juristene etter studiet.

Mange, både studenter og ansatte ved Juridisk fakultet, vil si at tiden var overmoden, men internt ved fakultetet var det nok ulike meninger om og når man skulle gå over til digitale hjelpemidler. Gjennom sin beslutning ryddet Universitetet i Oslo veien for andre universiteter og høyskoler. Ytterligere syv studiesteder har vist interesse for å tillate digitale hjelpemidler ved eksamen fra studieåret 2019–2020.

Overgangen fra analoge til digitale hjelpemidler har også fått andre konsekvenser. Studentene har ikke lenger behov for å kjøpe egen trykt lovsamling. Lovsamlingsfondet har besluttet ikke å publisere flere årganger av den trykte lovsamlingen.

Lovdata vertskap for «15th European Forum of Official Gazettes» i Oslo

Odd Storm-Paulsen

Oslo viste seg fra sin beste side da Norge, ved Lovdata, fire dager i juni var vertskap for **15th European Forum of Official Gazettes**. Forumet ble dannet i 2004, og samler organisasjoner med ansvar for å publisere landenes Lovtidend og andre offisielle publikasjoner. Formålet er å dele erfaringer, harmonisere løsninger på tvers av Europa og å utveksle ideer om de muligheter digitalisering gir for forvaltning og tilgjengeliggjøring av regelverk.

Årets konferanse hadde til sammen 70 deltagere. Det faglige forumet er åpent for alle EUs medlemsland, EFTA-landene og de såkalte kandidatlandene til EU. Landene på Vest-Balkan var godt representert på konferansen. I tillegg deltok Angola, Kapp Verde-øyene og Japan som observatører. EUs ambassadør til Norge var til stede da konferansen ble åpnet av statssekretær i Justisdepartementet Torkil Åmland. Statssekretæren fremhevet at de norske publiseringsløsningene gir enkel og samlet tilgang til alt regelverk. Han understreket også det gode samarbeid mellom Norge og EU på regelområdet.

Konferansen belyste hvordan vi kan gjøre regelverk mer forståelig både for den vanlige borger, profesjonelle brukere og for maskiner.

Sekretariat for Forumet er EU-kommisjonens publikasjonskontor. Kontorets leder, generaldirektør Rudolf Strohmeier, snakket i sin innledning om den verdien et tilgjengelig regelverk har for demokratiet og for økonomisk vekst i de enkelte landene. Han understreket forumets betydning for å dele erfaringer som kan bidra til innovasjon. Spesielt pekte Strohmeier på hvordan samarbeid om et konsolidert regelverk kan bidra positivt til å gjøre regelverk tilgjengelig, hindre korrupsjon og utvikle demokratiet. Han viste til at EU ønsker å støtte arbeid med konsolidering også utenfor Unionens grenser.

Lovdata har siden starten ligget langt fremme i utviklingen av digital regelforvaltning, og konferansen ga oss en mulighet til å vise fram de norske publiseringsløsningene og hvordan vi i Norge forvalter regelverk. Konferansen ga oss også anledning til å fortelle våre kolleger mer om Norges forhold til EU, EØS-avtalen og EFTA på regelområdet.

European Legislation Identifier – ELI er et initiativ fra EU som skal bidra til et mer tilgjengelig regelverk gjennom å harmonisere hvordan regelverk publiseres digitalt. Dette omfatter blant annet lenking mellom EU-regelverk og nasjonalt regelverk, og skal etter hvert også gjøre det mulig for innbyggere i ulike land å finne fram i hverandres regelverk. På konferansen fikk vi høre hvordan denne modellen er benyttet for å harmonisere publiseringen av regelverk på tvers av spanske regioner

I 2018 ble GDPR naturligvis også et tema på konferansen, og det kom frem noe ulike holdninger fra deltakerne til anonymisering, vilje til å gjøre endringer i – eller fjerne – offisielt kunngjorte dokumenter med personopplysninger fra Internett.

Fredag ettermiddag ble deltakerne vekket av matematiker og forretningsutvikler Silvija Seres' avslutningsforedrag om de digitale transformasjonsprosessene i vår tid med, samt truslene i den digitale fremtiden.

Ordfører Marianne Borgen var vertskap da konferansen ble invitert til en mottakelse i Oslo rådhus, noe som ble satt stor pris på av deltakerne.

Lovdatas ansatte stilte opp både i forberedelsene og under arrangementet, og gjorde konferansen til en stor suksess.

En tur på Oslofjorden med skonnerten Christiania, i 25 grader og med skyfri himmel, ble en stor opplevelse for de tilreisende. Det hele ble avsluttet med Oslo-sightseeing og lunsj i operaen.

Lover som viser til seg selv – forvirrende avvik fra normen

Knut Davidsen

Ikke sjelden er det behov i en lovtekst for at loven viser til seg selv, enten ved at det blir vist til en paragraf et annet sted i loven, at det blir vist til et bestemt kapittel eller at et ledd viser til et annet ledd i samme paragraf. I veilederen Lovteknikk og lovforberedelse, som er utgitt av Justisdepartementets lovavdeling, finnes en oppskrift på hvordan slike referanser bør utformes: Ved henvisning til en annen paragraf i samme lov, skal ikke lovnavnet brukes, bare paragrafnummer. Ved henvisning til et annet ledd i same paragraf, skal det bare vises til det aktuelle leddet uten paragrafnummer. Som en generell regel kan man si at man aldri skal vise til noe som er mer generelt enn det nivået man ønsker å henvise til; skal man vise til ledd, viser man ikke til paragraf; skal man vise til paragraf, viser man ikke til loven ved navn. Fordelen med en slik gjennomført regel er at man korter ned henvisningene, samtidig som at den som leser og anvender loven ikke blir forvirret selv om navnet på loven det blir vist til ikke blir brukt.

Trenger man å vise til hele loven, eller å understreke at det vises til innværende lov, er det vanlig å bruke «denne loven» eller «loven», eller «denne lova» eller bare «lova» på nynorsk, og altså ikke lovens tittel. Gjør sammenhengen at disse formuleringene blir tvetydige, bør man heller bruke «loven her» eller «lova her». For Grunnloven må det gjøres unntak, siden den ikke er en lov, men en grunnlov, og må omtales deretter. For eksempel i § 2 andre setning, hvor det står at «Denne Grunnlov skal sikre demokratiet, rettsstaten og menneskerettighetene».

Retningslinjene fra Lovavdelingen blir dessverre ikke alltid fulgt opp når det fremmes nye lovforslag. Selv om det ikke er vanlig eller anbefalt å bruke lovens eget navn når man henviser til samme lov, er det flere lover som inneholder slike referanser. Et eksempel er straffeloven § 168 bokstav a, hvor det heter det at brudd på kontaktforbud «i medhold av straffeloven § 57» straffes med bot eller fengsel inntil et år. I alt finnes det omkring

300 slike referanser i gjeldende regelverk, fordelt på 86 lover. Det kan se ut til at slike avvik ofte oppstår som følge av endringslover. Lover med mange endringer, som folketrygdloven og skatteloven, har særlig mange tilfeller av at loven viser til seg selv ved navn; 22 i folketrygdloven og 52 i skatteloven.

Det kan være ulike grunner til at slike avvik oppstår. For det første er enhver endringslov en lov i seg selv, og bruker sånn sett ikke sin egen tittel om det henvises til nye eller gamle paragrafer i den opprinnelige loven. Her bør man tenke at det finnes en tilleggsregel om at lovendringer ikke skal referere til loven de endrer med denne lovens eget navn. En slik regel ville også korrigere en annen feilkilde; helt nye lover eller større revisjoner som også medfører endringer i andre lover enn den primære. Her kan det nok fort skje en glipp, slik at de andre lovene ender med å vise til seg selv med eget navn.

På den andre siden finnes det også eksempler på at loven inneholder sin egen korttittel allerede ved vedtakelsen av Stortinget. Den nye åndsverkloven fra 2018 er et eksempel på dette: Her blir det i § 21 femte ledd andre setning vist til offentlig framføring/overføring til allmenheten av lydopptak som «ikke er vernet av åndsverkloven». At en lov viser til seg selv med eget navn allerede før noen endringer har skjedd, er ikke noe nytt fenomen. Eksempler på at loven inneholder korttittelen allerede ved vedtakelsen finner vi også i barnelova (1981), ekteskapsloven (1991) og folketrygdloven (1997).

Imidlertid finnes det også lyspunkter; hverken tvangsfullbyrdelsesloven, sjøloven, skatteforvaltningsloven eller den nye kommuneloven viser til seg selv med eget navn. (Sistnevnte har ennå ikke trådt i kraft. Den gamle kommuneloven viser til seg selv i § 28-2 v, som ble tilføyd i 2012). I alt er det rundt 550 lover som ikke har denne typen henvisning, noe som viser at lover fint kan utformes uten å referere til seg selv med eget navn.

Funksjoner i Lovdata Pro

Søkefunksjoner:

Hurtigsøk: Du søker på «google-måten» i alle rettskildene på én gang. Synonymer fra Lovdatas synonymliste settes inn automatisk.

Avansert søk: Søket kan spisses ved hjelp av operatører og søk bestemte steder i dokumentene (feltsøk).

Rettskilder: Gir en oversikt over alle rettskilder systematisert etter type og med kronologisk og ev. alfabetisk register lett tilgjengelig. Det er også inngang til avansert søk i den enkelte rettskilde.

Registre: Gir en effektiv inngang til alt innhold i Lovdata Pro. Det er mulig å velge mellom ulike registre som kronologisk, alfabetisk, departementsregister, fylkesregister og NAV-register m.m.

Rettsområder: Gir deg tilgang til dokumenter innenfor ulike tema. Rettsområdene er knyttet til aktuelle lover og/eller deler av lover.

Personlige arbeidsverktøy:

Hjem: Tar deg til førstesiden.

Utvalg: Samle dokumenter – f.eks. i forbindelse med en sak eller innenfor et fagområde. Utvalgene kan deles med andre og struktureres i mapper.

Merknader: Skriv personlige merknader, gruppemerknader, firmamerknader og merknader for alle. Merknadene kan du dele med andre – f.eks. med medlemmene i en faggruppe.

Varslinger: Gir deg varsling om endringer i regelverk og om nye rettsavgjørelser mv. som henviser til ønskede lover, lovparagrafer eller rettsområder. Varsling kan også opprettes på søk.

Grupper: Det er enkelt å opprette grupper som kan dele utvalg og merknader.

Søkehistorie: Husker søkene dine. Tilgang til å administrere søkevarslinger m.m. Favorittsøk kan lagres.

Hjelp: Her finner du hjelpetekster, instruksjonsvideoer og ytterligere informasjon.

Tilbakemelding: Brukerne har mulighet til å gi tilbakemeldinger i systemet.

Mine innstillinger: Her kan du logge ut, se oppdateringsdatoer m.m. samt redigere profilen din.

Årsmelding 2018

Kunngjøring av regelverk

Etter oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet utfører Lovdata den elektroniske kunngjøringen av lover og forskrifter og utga også papirutgaven av Norsk Lovtidend frem til avviklingen etter 2016 årgangen. I Norge har den elektroniske kunngjøringen hos Lovdata vært den offisielle kunngjøringen siden 1. januar 2001. Kunngjøringen på nettet betyr at tiden som går fra en lov/forskrift blir vedtatt til den blir kunngjort er betydelig kortet ned.

Kunngjøring som fram til 2017 normalt ble foretatt et par ganger i uken, foretas nå hver dag.

I 2018 ble det vedtatt og kunngjort 121 lover og 2354 forskrifter, endringsforskrifter, ikrafttredelser, delegeringsvedtak, opphevelser og andre typer vedtak. 1276 av kunngjøringene var i Norsk Lovtidend avd. I og 1078 i Norsk Lovtidend avd. II. En stor del av Lovdatas arbeid i forbindelse med kunngjøringene består i teknisk kvalitetssikring av tekstene, (jf. avsnittet nedenfor om regelforvaltning.). Kunngjøring av lover og forskrifter skjer normalt hver dag for Norsk Lovtidend avd. I og to ganger i uken for avd. II. Tiden fra innsendelse til kunngjøring vil normalt variere fra kunngjøring samme dag til kunngjøring noen dager senere avhengig av de innsendte sakenes omfang og kompleksitet.

Lovdatas nettsted

Gratissiden www.lovdata.no er blant Norges mest besøkte nettsteder og et nettsted svært mange har et forhold til. Omtrent halvparten av oppslagene gjelder lovene.

Informasjonssystem utviklet for profesjonelle brukere

En viktig målsetning for Lovdata er å bedre tilgjengeligheten til rettskildene samt å gjøre brukerne oppmerksomme på endringer i regelverket og nye rettsavgjørelser. Lovdata arbeider kontinuerlig med å bygge ut databasene, forbedre funksjonaliteten og tilby nye tjenester.

I løpet av året ble følgende nye rettskilder inkludert i systemet:

Nye baser på engelsk

Sentrale forskrifter, sammendrag av høyesterettsavgjørelser og tingrettsavgjørelser gjøres tilgjengelig i egne baser. I baser med EU-rettskilder på engelsk og dansk er det gjort en omfattende rydding slik at dokumentene blir mer brukervennlige.

International Court of Justice – summaries

Basen inneholder sammendrag av et utvalg avgjørelser fra Den internasjonale domstolen. ICJ er FNs domstol og folkerettens eneste generelle internasjonale domstol. Den internasjonale domstolen er det øverste juridiske organ i FN. Den ble etablert i 1945

Tariffavtaler

Tariffavtaler og overenskomster i arbeidslivet er nye baser. I første omgang omfatter basen avtaler der Norsk Industri er part.

Klagenemnda for disiplinærsaker i Forsvaret – KDF

Nemnda kan kun prøve lovligheten av refselsvedtak i forsvaret. Nemnda er siste klageadgang over ilagt refselse. Nemndas avgjørelse er endelig og kan ikke omgjøres av domstolene. Nemnda, som har tre aktive medlemmer, ble opprettet i 1988.

Nye tjenester fra Lovdata i 2018

Eksamensløsning for UiO

Lovdata PRO ble første gang benyttet som tillatt hjelpemiddel ved digital eksamen i JUS 1111 ved UiO våren 2018. Løsningen implementerer følgende funksjoner som følge av fakultetets eksamensreglement:

1. Begrenser tilgang til rettskilder under eksamen
2. Begrenser tilgang til utvalg under eksamen
3. Begrenser tilgang til ikke-godkjente merknader under eksamen, med løpende tilbakemelding om status i verktøyet for merknadsskriving
4. Mulighet for å skru på «eksamensmodus» før eksamen, slik at man kan se hva man får med til eksamen

Markering av tekst

Funksjonen gir mulighet for å velge tekst, og deretter enten utheve og/eller understreke teksten med et sett farger. Man kan også skrive merknader knyttet til disse markeringene; disse blir vist i høyre marg, ulikt andre merknader. Markeringene ble gjort dynamiske slik at de i de fleste tilfeller tilpasser seg når teksten endres.

Søk i utvalg

Man kan nå gjøre søk blant alle dokumentene man har i utvalgene sine. Funksjonen finnes både som et søkefelt på utvalgsskjermen og som et eget filter på søkeresultatsskjermen.

Lovdata PRO på engelsk

De fleste navigasjonselementer, knapper og menyer i PRO er oversatt til engelsk. Funksjonen ble i første omgang kun gjort tilgjengelig for UiO som en del av avtalen om leveranse av hjelpemiddel til digital eksamen.

Tekstmarkering i nedlastinger

Det virker åpenbart, sett fra et brukerperspektiv, at markeringer i teksten og medfølgende merknader, skal følge med når man laster ned dokumentet til Word, PDF etc. Denne funksjonen var imidlertid svært komplisert å implementere rent teknisk. Dette ble påbegynt høsten 2017 og ble altså først i 2018 vurdert til å ha god nok kvalitet til at funksjonen ble gjort tilgjengelig for alle brukere.

Hurtigsøk i sammendrag

Man kan nå velge å søke kun i sammendrag direkte fra hurtigsøk-resultatet.

Brukergrensesnitt for API-kunder

Brukergrensesnitt som lar API-kunder administrere regelverkstilgang på egen hånd.

Automatisk provisjonering av brukere som benytter Single Sign On

For kunde-organisasjoner som benytter SSO for pålogging vil vi nå automatisk opprette nye brukere.

Sortering av utvalg og mapper

På utvalgsvisningen kan nå mappestrukturen sorteres på ulike måter.

Tilrettelegging av tekstmarkering for fargesvakt syn

Tekstmarkeringsfargene kan justeres for å øke synligheten og kontrastene mellom fargene for forskjellige behov.

«Margeringer» tekstmarkering i marg –

Tekstmarkeringer kan nå gjøres i form av en loddrett strek i venstre marg. Disse kan også ha merknader på samme måte som andre tekstmarkeringer.

Innlogging via FEIDE

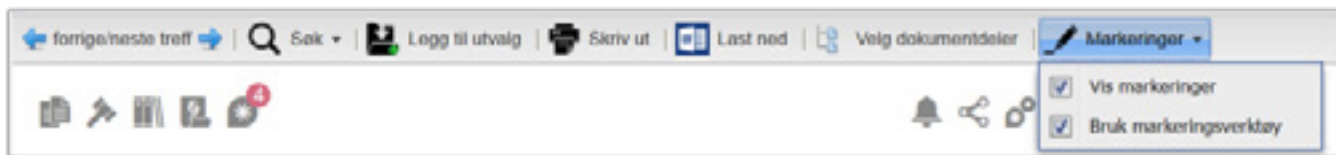
En egen knapp på innloggingssiden lar brukere fra utdanningsinstitusjoner logge inn passord-løst via FEIDE. Løsningen ble først gjort tilgjengelig for NTNU.

Markering av tekst

Man kan markere tekst i et hvilket som helst dokument i Lovdata Pro. Tekst kan markeres på tre måter:

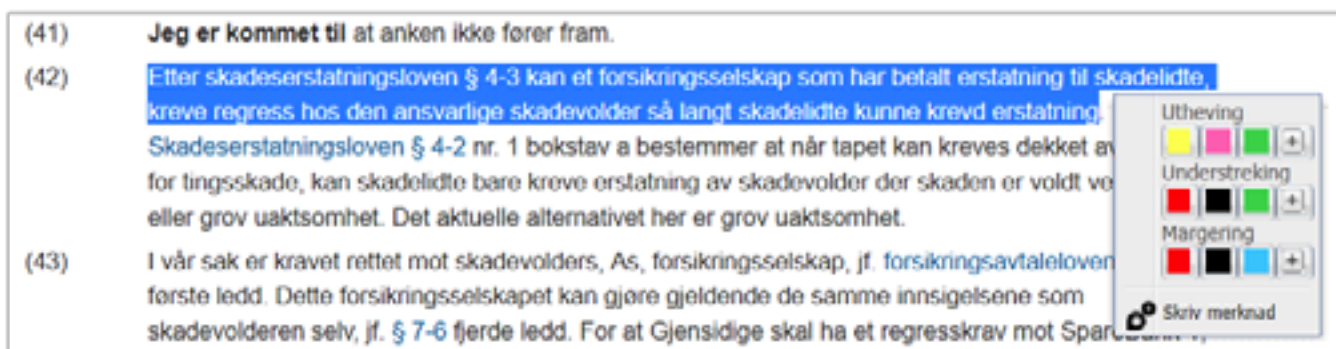
- Utheving
- Understreking
- Margering (vertikal strek i marg)

Det kan også skrives merknader til den markerte teksten. Merknaden blir synlig i høyre marg. Markeringsverktøyet aktiveres fra toppmenyen ved å hake av for «Bruk markeringsverktøy»:

Marker ved å bruke musepekeren – plasser markøren på ønsket sted, hold museknappen inne, beveg markøren over ønsket tekst og slipp.

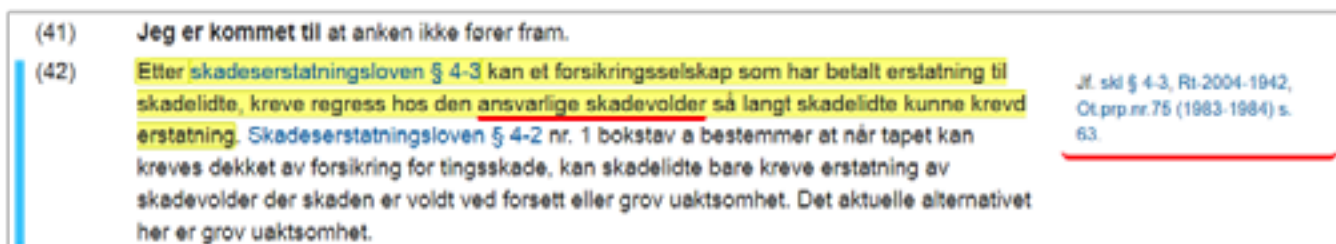
En liten meny med et fargekart dukker opp:

Klikk på ønsket markeringstype og farge og dermed er teksten markert.

For å skrive en merknad til markert tekst, trykk på «Skriv merknad» og skriv ønsket tekst i merknadsfeltet.

Tekst med markering og/eller merknad skrevet til del av tekst blir sendt slik ut:

For å få med seg markeringer og merknader i nedlastede dokumenter og utvalg haker man av i boksen «Med markeringer og merknader» i vinduet for nedlasting.

Organisasjon og oppgaver

Den allmennyttige stiftelsen Lovdata er opprettet av Justisdepartementet og Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Lovdatas formål er å opprette, vedlikeholde og drive systemer for rettslig informasjon. Driften skal være selvfinansierende.

Lovdata samarbeider med Stortinget, forvaltningen, domstoler og universitetene for å gjøre rettskildene i Norge mest mulig tilgjengelige. Lovdata ser det som sin oppgave å tilby generelle og komplette databaser med de ulike rettskildene. Lovdata leverer også tekst til forlag som tilbyr både tradisjonelle og elektroniske publikasjoner på spesielle rettsområder.

Lovdatas personalressurser er innrettet mot redaksjonelt arbeid og utvikling av nye produkter og tjenester. Lovdata bruker lite ressurser på administrasjon og har lagt vekt på å nå kundene gjennom rådgivning og brukerstøtte.

Styret

Fem sentrale institusjoner innen rettslivet i Norge har anledning til å oppnevne hvert sitt medlem til Lovdatas styre. Lederen utpekes av Justis- og beredskapsdepartementet. Ved årets slutt var styrets sammensetning følgende:

FØRSTEAMANUENSIS HERMAN BRUSERUD (*styrets leder*)

oppnevnt av Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo

AVDELINGSDIREKTØR TORIL KRISTIANSEN HØYLAND

oppnevnt av Justis- og beredskapsdepartementet

ADVOKAT LILL CHRISTIN EGELAND

oppnevnt av Den norske Advokatforening

LAGDOMMER BJØRNAR EIRIK STOKKAN

oppnevnt av Den norske Dommerforening

ASSISTERENDE DIREKTØR KYRRE GRIMSTAD

oppnevnt av Stortinget

Regelforvaltning

I likhet med andre høyt utviklede land har Norge et omfattende og dynamisk regelverk som på mange måter kan ses som et formalisert speilbilde av samfunnet. Regelverket utvikler seg i takt med samfunnet. I Norge har vi god oversikt over dette regelverket. Dette skyldes blant annet Lovdatas innsats med teknisk kvalitetssikring og konsolidering av lover og forskrifter.

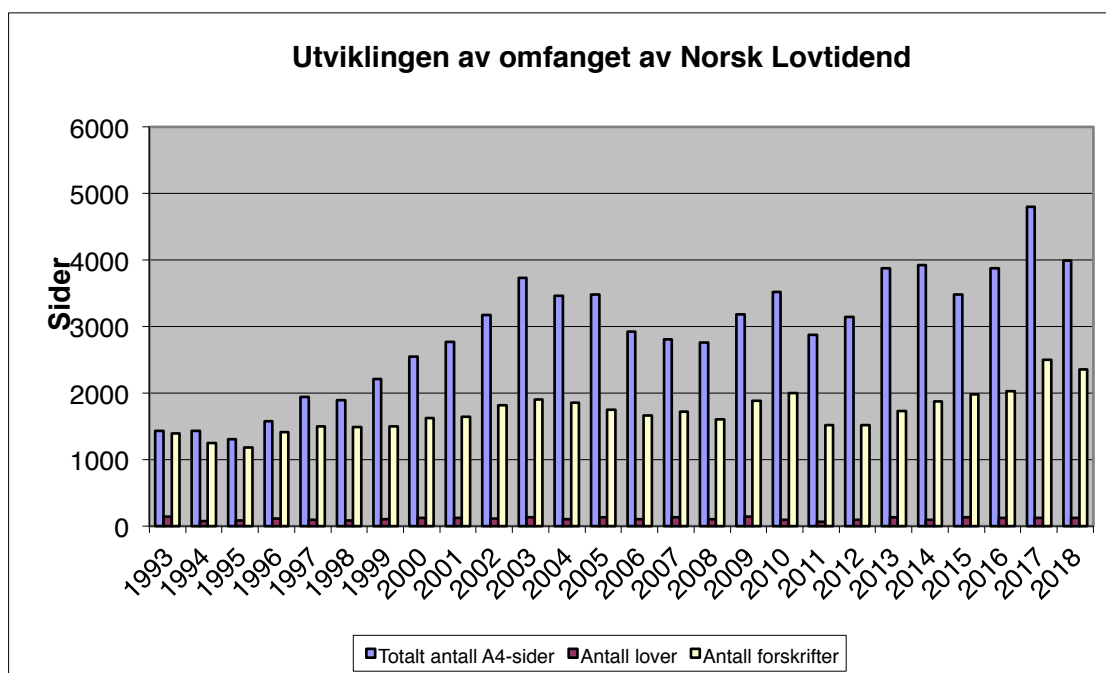
I forbindelse med utgivelsen av Norsk Lovtidend blir nye lover og forskrifter sendt inn til Lovdata, hvor de blir registrert og strukturkodet. Henvisninger, ikrafttredelser, opphevelser og forskriftshjemler blir kontrollert mot eksisterende regelverk. Det spesielle i Norge er at hele regelverket blir konsolidert, ikke bare lovene, men også de sentrale og lokale forskriftene. At et regelverk blir konsolidert, betyr at nye endringer fortløpende blir innarbeidet i den gamle loven eller forskriften, slik at man kan finne frem til den gjeldende ordlyden uten å måtte drive detektivarbeid. Konsolidering betyr også at man fjerner opphevede tekster og tekster som ikke lenger har noen betydning fordi de er innarbeidet i en annen tekst. Slike tidligere versjoner blir lagret i et historisk arkiv. Dette kontroll- og konsolideringsarbeidet bidrar til at formelle feil i regelverket blir avdekket på et tidlig tidspunkt.

I Norge har vi ca. 700 lover og ca. 12300 forskrifter mv. I 2018 ble det vedtatt 121 lover og 2354 forskrifter. De fleste av disse var endringslover og endringsforskrifter, og medførte at det måtte foretas mange tusen endringer i det eksisterende regelverket.

Utviklingen av regelproduksjonen i Norge de siste årene fremgår av følgende figur som angir antall lover og forskrifter som er kunngjort i Norsk Lovtidend:

Omfanget av Norsk Lovtidend viste et hopp på ca. 70 % i 1992 og holdt seg på dette høye nivået frem til 1996. Til og med 2003 økte omfanget kraftig. Det er ikke først og fremst antall lover og forskrifter som har økt, men antall sider i Norsk Lovtidend.

Økningen i omfanget av Norsk Lovtidend har ikke medført at den til en hver tid gjeldende mengden av lover og forskrifter har økt tilsvarende. Dette skyldes at nytt regelverk stort sett erstatter gammelt regelverk. Økningen i volumet kan best forklares ved at regelverket nå endres oftere enn tidligere. I 2018 er det en reduksjon både i antall forskrifter og samlet sidetall fra 2017. De lokale forskriftene i Lovtidend avd. II holder seg på det høye nivået fra 2017.

Samarbeid med domstolene

Gjennom avtale med Domstoladministrasjonen bidrar Lovdata til publiseringen av rettsavgjørelser fra Høyesterett, lagmannsrettene og tingrettene.

Avgjørelsene som mottas fra domstolene blir gjennomgått og strukturert. Henvisninger til lover og andre avgjørelser blir standardisert, slik at de kan utnyttes til kryssreferansesøk og andre hypertekstfunksjoner. Straffesaker og en del andre saker blir anonymisert.

Mottatte avgjørelser (etter avsigsår)

Domstol	Sivile saker					Straffesaker				
	2018	2017	2016	2015	2014	2018	2017	2016	2015	2014
Høyesterett	63	72	63	65	58	45	50	49	54	47
Høyesteretts ankeutvalg	1102	1069	1212	1196	1182	1256	1292	1297	1267	1241
Agder lagmannsrett	158	158	173	159	199	181	191	202	203	247
Borgarting lagmannsrett	666	758	799	884	923	564	510	537	504	469
Eidsivating lagmannsrett	155	193	175	180	161	149	124	144	126	144
Frostating lagmannsrett	147	204	200	205	200	147	204	200	205	200
Gulating lagmannsrett	327	296	314	344	315	195	214	216	187	229
Hålogaland lagmannsrett	229	222	201	172	185	136	121	119	131	160
Spesielt for tingretter:										
Oslo tingrett	88	114	141	252	218	75	65	94	134	145
Andre tingretter	130	136	146	202	186	133	160	144	267	213
Oslo byfogdembete	50	43	36	75	86					
Tingretter totalt	268	293	323	529	490	208	225	238	401	358

Tallene viser mottatte og publiserte avgjørelser hos Lovdata. Tallene for 2018 er ikke fullstendige fordi alle avgjørelsene ennå ikke var mottatt fra domstolene. Også i tidligere årganger er det noen endringer fra tidligere år pga. omkategorisering.

Lovdata mottar alle avgjørelser fra Høyesterett. Fra lagmannsrettene mottas de fleste avgjørelser, men ikke alle. Fra tingrettene mottas et mindre utvalg av avgjørelser.

Avgjørelser fra Høyesterett og lagmannsrettene publiseres løpende etter hvert som de mottas fra lagmannsrettene med unntak av avgjørelser der domstolene har besluttet utsatt offentlighet.

Samarbeid med universitetene

Lovdata har et nært samarbeid med de juridiske fakultetene i Oslo, Bergen og Tromsø. Dette samarbeidet tar flere former. Fra begynnelsen av 2011 har studenter ved disse fakultetene hatt mulighet til å registrere seg med studentabonnement i Lovdatas system utviklet for profesjonelle. Ordningen er siden utvidet til å gjelde flere høyere læresteder. Ordningene bidrar til at tusentalls studenter hvert år får erfaring med Lovdata i studietiden. Studentene kan registrere seg på www.lovdata.no/student.

Lovdata finansierer stillinger for vitenskapelige assistenter både ved Senter for rettsinformatikk og Senter for europarett. Stillingene ved Senter for europarett er blant annet knyttet til redaksjonen for tidsskriftet EuroRett.

Lovdata bidrar også med midler til Senter for menneskerettigheter – noe som gjør det mulig for senteret å utarbeide oversatte sammendrag av utvalgte saker fra Menneskerettsdomstolen i Strasbourg.

Lovdata tilbyr deltidsstillinger til studenter. Studentene deltar i redaksjonsarbeidet i Lovdata.

Samarbeid med forlag

Lovdata bidrar til produksjonen av en rekke viktige trykksaker for regelverk og avgjørelser.

Lovdata produserer trykkegrunnlaget til Overenskomster med fremmede stater etter oppdrag fra Utenriksdepartementet.

Lovdata samarbeider med Lovsamlingsfondet og Fagbokforlaget om produksjonen av Norges Lover og særtrykk av lover.

For Nordisk Skibsrederforening produseres trykkesatsen til Nordiske Domme i Sjøfartsanliggender.

For Cappelen Damm Akademisk lages trykkesatsen til deres særtrykk og spesialiserte lovsamlinger. Tekst til spesialiserte lovsamlinger leveres også til blant annet Gyldendal Akademisk forlag og Pedlex.

Lovdata har et samarbeid med Universitetsforlaget vedrørende forlagets elektroniske kommentarutgaver – Juridika. Samarbeidet gjør det mulig å følge lenker fra det ene systemet til det andre, for eksempel ved at man fra en lovparagraf i Lovdata kan hoppe til kommentaren hos Universitetsforlaget. Tilsvarende kan man følge en domshenvising i kommentaren til selve dommen i Lovdata.

Produkter og tjenester

Elektroniske tidsskrifter

Norsk Retstidende

Lovdata overtok rettighetene til og ansvaret for Norsk Retstidende da Advokatforeningen fra 2016 nedla papirutgaven som utkom første gang i 1836. Tidsskriftet inneholder avgjørelser fra Høyesterett og Høyesteretts ankeutvalg. Redaktør for tidsskriftet er tidligere førstelagmann Nils Erik Lie.

Lovdata Flaggsaker

Med Lovdata Flaggsaker viderefører Lovdata innholdet i Rettens Gang i elektronisk form. Tidsskriftet inneholder nevneverdige rettskraftige avgjørelser fra lagmannsrettene og tingrettene. Redaktører for tidsskriftet er lagdommer Per Racin Fosmark for sivile saker, advokat John Christian Elden for straffesaker og professor dr. juris Finn Arnesen for EU/ EØS-relaterte avgjørelser.

Tidsskrifter

EuroRett

EuroRett gir et bilde av hva som skjer innenfor EU-retten på en enkel og oversiktlig måte – slik at jurister og andre interesserte raskt kan finne frem til de relevante kildene. EuroRett har abonnenter over hele Skandinavia og utkommer med 20 nummer i året.

EuroRett er den største norskspråklige publikasjonen av denne typen. Redaktørene ved Senter for europarett ved Universitetet i Oslo følger kontinuerlig et stort antall juridiske databaser, tidsskrifter og andre publikasjoner. Viktige avgjørelser fra EU-domstolen og EFTA-domstolen refereres ca. en uke etter domsavsigelsen. Norske rettsavgjørelser med tilknytning til EØS- og EU-retten refereres så snart de er avsagt. I tillegg gis det informasjon om nye forarbeider, uttalelser, vedtak mv., og det gis en oversikt over relevant litteratur og tidsskriftartikler. Professor dr.juris Finn Arnesen er ansvarlig hovedredaktør.

Lov&Data

Lov&Data er ledende innen Norden med hensyn til dekning av nyheter med rettsinformatisk interesse. Hovedvekten er lagt på nyheter fra de skandinaviske landene, men i utgangspunktet dekkes hele verden. Lov&Data bringer også referater av nye rettsavgjørelser, idet den hurtige teknologiske utviklingen gjør at mye ny juss på dette området nettopp blir skapt gjennom avgjørelser. Tidsskriftet Lov&Data utkommer med fire nummer i året.

Juridisk direktør i HP Norge og leder for domeneklagenemnda, Jarle Roar Sæbø, er ansvarlig redaktør. Dr.juris Henrik Udsen (Københavns universitet) og partner Tue Goldschmieding (advokatfirmaet Gorissen Federspiel) er redaktører for Danmark og doktorand Daniel Westman (Stockholms universitet) for Sverige. Sandra Stenersen Henden og Ida Marie Vangen (Lovdata) har vært redaksjonssekretærer i 2018.

Lovdatas nettsted

Lovdatas nettsted (www.lovdata.no) har mellom 2 og 5 millioner oppslag i måneden. Formålet med nettstedet er å gi alle tilgang til oppdaterte lover og forskrifter og til nye rettsavgjørelser. Flere tusen andre nettsteder har lenker til Lovdatas sider og sikrer seg dermed at de alltid kan vise til siste versjon av en lov eller forskrift. Informasjonen inngår på den måten også i en rekke tjenester som utvikles av andre. Lovdatas nettsted er en viktig informasjonskilde for nettbrukere over hele landet.

Nettstedet inneholder blant annet:

- den elektroniske utgaven av Norsk Lovtidend
- alle lover og sentrale og lokale forskrifter i konsolidert form
- nye høyesteretts- og lagmannsrettsavgjørelser
- enkelte nye tingrettsavgjørelser
- norske sammendrag av avgjørelser fra Menneskerettsdomstolen i Strasbourg.

Man kan navigere på sidene ved søk eller ved oppslag i kronologiske og alfabetiske registre. Avgjørelsene, som er utstyrt med lenker til de sentrale lovparagrafene og oversatte sammendrag av avgjørelser fra den Europeiske Menneskerettsdomstol blir liggende på sidene i ett år.

UDs traktatregister

UDs Traktatregister har i flere år vært driftet av Lovdata. Fra 2017 heter registeret Norges traktater og er integrert i lovdata.no. Basen inneholder registeropplysninger om traktatene i tillegg til fulltekst av traktater som er publisert i Overenskomster med fremmede stater fra og med 1992. Tekstene finnes både på norsk og originalspråket, som oftest engelsk.

System utviklet for profesjonelle brukere

Systemet Lovdata Pro er beregnet på profesjonelle brukere i alle sektorer.

Lovdata Pro er et effektivt juridisk arbeidsverktøy. Systemet inneholder avanserte og presise søkemuligheter som gjør at brukerne kan konsentrere seg om relevant informasjon. Gjennom utstrakt bruk av lenker knyttes informasjon om samme tema sammen på tvers av lovparagrafer, forskrifter, rettsavgjørelser og juridisk litteratur.

Brukerne kan skrive egne merknader til dokumenter, velge om merknaden skal være personlig eller om den skal deles med en egendefinert gruppe, med andre i hele organisasjonen eller med alle som bruker Lovdata Pro.

I systemet er det effektive og brukervennlige funksjoner for å lage, lese og dele personlige juridiske utvalg av dokumenter. Utvalgene kan bearbeides i Word og eventuelt deles med andre personer i ulike prosesser.

Lovdata Pro inneholder følgende rettskilder:

Norske rettskilder: Lover, forskrifter, forarbeider, rettsavgjørelser, rundskriv, vedtak, uttalelser og juridiske artikler.

EØS-avtalen med over 5000 oversatte direktiver og forordninger, dokumenter fra EFTAs overvåkningsorgan, EØS-komiteens beslutninger samt avgjørelser fra EFTA-domstolen.

EUR-LEX: den engelske og deler av den danske versjonen av EU-kommisjonens rettslige informasjonssystem.

Ved en systematisk utbygging av lenker mellom EØS/EU-kildene og norske lover og forskrifter, tilstreber Lovdata å øke tilgjengeligheten av dette kompliserte regelverket og synliggjøre sammenhengen med norske regler.

Lovdata Pro ajourføres og utbygges kontinuerlig. Systemet inneholder totalt mer enn 150 databaser.

Advokater, domstolene, politi og påtalemyndighet, sentral og lokal forvaltning er de største brukergruppene.

Markedsføring og kontakt med brukere

Lovdatas markedsføring er i stor grad basert på direkte kontakt med eksisterende og potensielle kunder. Lovdata legger vekt på å gi god og korrekt informasjon, nyttige råd og raskt hjelp til å løse eventuelle problemer. I den direkte kontakten med brukerne får Lovdata selv verdifulle innspill om brukernes behov og om hvordan tjenestene kan forbedres og videreutvikles. Alle Lovdatas abonnenter får gratis brukerstøtte.

Lovdata mottar mange henvendelser fra brukerne av vårt åpne nettsted, og gir raske svar også på disse henvendelsene. Vi er imidlertid påpasselige med ikke å innta en rolle som juridisk rådgiver.

Kursvirksomhet

Både de åpne kursene og kursene som blir skreddersydd for den enkelte bedrift får gode tilbakemeldinger. Vi har over flere år registrert en dreining mot bedriftsinterne kurs der deltakerne arbeider med de samme rettskildene og har like brukerbehov.

Et kurs i Lovdata Pro setter kursdeltakerene i stand til å bruke systemet mer effektivt. Kursdeltakerne oppdager nye deler av systemet som de vil ha nytte av i arbeidsdagen. Alle Lovdatakurs godkjennes som del av den obligatoriske etterutdanningen for advokater.

Regnskap

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger. Det er avlagt i samsvar med lov og god regnskapskikk i Norge for små foretak gjeldende per 31. desember 2018. Årsregnskapet er basert på følgende grunnleggende prinsipper:

Inntektsføring- og kostnadstidspunkt – sammenstilling: Inntekt resultatføres som hovedregel når den er opptjent. Inntektsføring skjer følgelig normalt på leveringstidspunktet ved salg av varer og tjenester. Driftsinntektene er fratrukket merverdiavgift og rabatter. Utgifter sammenstilles med og kostnadsføres samtidig med de inntekter utgiftene kan henføres til. Utgifter som ikke kan henføres direkte til inntekter, kostnadsføres når de påløper.

Varige driftsmidler: Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger. Ordinære avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid med utgangspunkt i historisk kostpris.

Fordringer: Fordringer er oppført til pålydende med fradrag for forventede tap.

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnad: Stiftelsen er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning iht. lov om obligatorisk tjenstepensjon. Stiftelsen har en innskuddsordning som oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Skatt: Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 24 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført.

Klassifisering og vurdering av balanseposter: Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Obligasjonsfondet vurderes til virkelig verdi.

Driftsregnskap

DRIFTSINNEKTER OG -KOSTNADER	Note	2018	2017
Driftsinntekter:			
Salgsinntekter		48.491.686	42.857.957
Diverse inntekter		226.938	95.285
Sum driftsinntekter		48.718.624	42.953.242
Driftskostnader:			
Personalkostnader	1	27.924.203	26.272.395
Datakostnader		2.694.746	2.224.457
Andre driftskostnader	2, 3	9.185.319	8.735.664
Ordinære avskrivninger	4	386.445	443.781
Sum driftskostnader		40.190.713	37.676.297
Driftsresultat		8.527.911	5.276.945
FINANSINNEKTER OG -KOSTNADER			
Finansinntekter		135.692	848.932
Finansutgifter		28.996	29.230
Finansresultat		106.696	819.702
Ordinært resultat før skatt		8.634.607	6.096.647
Tilskudd til Universitetet i Oslo		333.000	128.000
Årsresultat før skatt		8.301.607	5.968.647
Skattekostnad på ordinært resultat	7	1.997.861	1.363.087
ÅRSRESULTAT		6.303.746	4.605.560

Balanse

EIENDELER	Note	2018	2017
Anleggsmidler			
Utsatt skattefordel	7	206.746	236.245
Fast eiendom		3 621.822	3 621.822
Maskiner	4	533.604	271.145
Innventar/kunst	4	349.279	334.190
Sum anleggsmidler		4.711.451	4.463.402
Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer	5	948.448	484.052
Forskuddsbetalte kostnader			
Obligasjoner		17.162.389	16.937.541
Bank		22.931.721	20.595.133
Aksjer		7.738.358	3.722.121
Sum omløpsmidler		48.780.916	41.738.847
Sum eiendeler		53.492.367	46.202.249
GJELD OG EGENKAPITAL			
Egenkapital			
Grunnkapital	6	600.000	600.000
Sikringsfond		20.000.000	20.000.000
Annen egenkapital		19.404.354	14.798.794
Årsresultat tilført annen egenkapital		6.303.746	4.605.560
Egenkapital 31.12		46.308.100	40.004.354
Kortsiktig gjeld			
Betalbar skatt	7	1.506.096	1.353.169
Leverandører		689.806	400.093
Annen kortsiktig gjeld		2.468.472	2.265.457
Skyldig offentlig avgift		2.519.893	2.179.176
Sum gjeld		7.184.267	6.197.895
Sum gjeld og egenkapital		53.492.367	46.202.249

Oslø 3.5.2019

Styret for stiftelsen Lovdata

Herman Bruserud

Toril Kristiansen Høyland

Lill Christin Egeland

Kyrre Grimstad

Bjørnar Eirik Stokkan

Odd Storm-Paulsen

Noter til regnskapet

Note 1: Antall ansatte og ytelser til ledende personer mv.

Stiftelsen har hatt 32 fast ansatte og 19 deltidsansatte studenter i 2018.

Personalkostnadene på 27.924.203 fordeler seg som følger:

Lønn	22.052.403
Pensjoner	2.022.907
Arbeidsgiveravgift	3.405.844
Andre ytelser	443.049

Lønn og annen godtgjørelse til daglig leder:

Lønn	1.345.884
Andre ytelser	15.737
Pensjoner	175.284
Totalt	1.536.905

Stiftelsen har ingen særskilte forpliktelser overfor daglig leder eller leder av styret i forbindelse med opphør eller endring av ansettelse eller verv. Stiftelsen har ingen særskilte avtaler om bonuser, overskuddsdeling eller opsjoner til fordel for daglig leder eller leder av styret.

Pensjoner og pensjonspremiefond

Stiftelsen har en innskuddsordning for sine ansatte i samsvar med lov om obligatorisk tjenestepensjon. Kostnadsført pensjonspremie i 2018 var kr 2.022.595.

Stiftelsen har et premiefond og et innskuddsfond knyttet til innskuddsordningen. Saldo på premeifondet var per 31.12.2018 kr 383.314 og saldo på innskuddsfondet var kr 2.989.139.

Premiefondet tilhører stiftelsen og kan benyttes til fremtidige premiebetalingene for forsikringsdekningene i ordningen, mens innskuddsfondet kan benyttes til å dekke fremtidig sparing for de ansatte.

Note 2: Andre driftskostnader

Stiftelsen flyttet inn i nye lokaler i 2005 og forlenget i 2014 leiekontrakten frem til 2020. Leien for lokaler i 2018 var på kr 3.670.524

Note 3: Administrasjons- og salgskostnader

Samlet godtgjørelse til styret i 2018 var kr 296.884

Samlet godtgjørelse til revisor for revisjon i 2018 var kr 64.500 eksklusiv mva.
Andre tjenester fra revisor utgjorde kr 21.500 eksklusiv mva

Note 4: Ordinære avskrivninger

	Maskiner	Inventar	Kunst	Maskinrom	Sum
Anskaffelseskost 01.01	17.847.324	3.184.267	209.100	1.042.958	22.283.649
Tilgang i år	398.688	90.531	0	174.764	663.983
Avgang i år	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12	18.246.012	3.274.798	209.100	1.153.514	22.947.632
Akkumulert avskrivning 1.1	17.602.210	3.059.176	0	1.016.933	21.678.319
Avskrevet i år	265.659	75.442	0	45.344	386.445
Avskrevet på solgte driftsmidler	0	0	0	0	0
Akkumulert avskrivning 31.12	17.867.869	3.134.618	0	1.062.277	22.064.764
Bokført verdi 31.12	378.145	140.178	209.100	155.445	882.868
Avskrivningssats	50%	25%	0%	25%	

Note 5: Kortsiktige fordringer

Utestående fordringer er nedskrevet med kr 60.000 for å dekke mulige tap. Avsetning til antatte tap på fordringer er uforandret fra 2017.

Note 6: Egenkapital

Stiftelsen har et sikringsfond på kr 20.000.000. Midlene skal bidra til å sikre videre drift i tilfelle endrede forutsetninger av teknologisk, konkurransemessig eller annen art i fremtiden.

	Grunnkapital	Sikringsfond	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital per 31.12.2017	600.000	20.000.000	19.404.354	40.004.354
Årets resultat			6.303.746	6.303.746
Egenkapital per 31.12.2018	600.000	20.000.000	25.708.354	46.308.100

Note 7: Skatt

Betalbar skatt for 2018 fremkommer som følger:

	2018	2017
Resultat før skattekostnad	8.301.607	5.968.647
Ikke fradragsberettiget kostnad	871.603	170.128
Ikke skattepliktig inntekt	687.114	-632.595
Endring midlertidig tidsforskjell	-87.400	18.690
Underskudd til fremføring		0
Grunnlag for betalbar skatt	8.398.697	5 524 870
Skatt 24% (25%)	1.931.7000	1.325.969
For lite avsatt tidligere år		4.132
Formueskatt 0,3%	36.662	27.200
Sum betalbar skatt	1.968.362	1.357.301
Årets skattekostnad:		
Betalbar skatt	1.968.362	1.357.301
Formue avsatt tidligere år		0
Endring utsatt skatt	29.499	5.786
Skattekostnad	1.997.861	1.363.087
Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skattefordel:		
Driftsmidler	-879.751	-967.151
Fordringer	-60.000	-60.000
Underskudd til fremføring		0
Grunnlag utsatt skatt	-939.751	-1.027.151
Utsatt skattefordel i balansen	206.745	236.245
Betalbar skatt på årets resultat	1.907.861	1.353.169
Innvilget skattefunn	-462.266	0
Betalbar skatt i balansen:	1.506.096	1.353.169

Til styret i Stiftelsen Lovdata

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Stiftelsen Lovdatas årsregnskap som viser et overskudd på kr 6 303 746. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlaget for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske plikter i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er

en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om stiftelsens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at stiftelsen ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om utdeling og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000, *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 13. juni 2019
KPMG AS

Ole Christian Fongaard
Statsautorisert revisor

Ansatte 2018

Administrasjon	Odd Storm-Paulsen (direktør) Tone Johannesen Elisabeth Vaakanainen Vegar Robertsen
Spesialrådgiver	Trygve Harvold
Markedsføring	Ola Stenersen (markedssjef) Lene Skoli Strand Bjørnar Bruskeland Tommy Nilsen
Drift og utvikling	Simon Skrede (utviklingsdirektør) Anne Lise Stray Kristian Torp Linn Amalie T. Pettersen Petter Aas Ståle Hoberg Atle Oftedal Sissel Wiull
Redaksjon	Knut Erik Davidsen (redaktør Norsk Lovtidend) Aud Manger (permisjon) Tone Merete Myhrvold Ragnhild Botten Weel Beate Kronen Dag Trygslund Hoelseth Mari Elton Randi Bjørhei Gudrun Wikheim Amble Kaja Kelder Sandra Stenersen Henden (permisjon) Merete Toffa (permisjon) Veslemøy Thoresen Hult Ylva Bråten Ida Marie Vangen Sunniva Rebbestad

Lovdatas styre 2019

Fra venstre: Bjørnar Eirik Stokkan, Lill Christin Egeland, Herman Bruserud, Torill Kristiansen Høyland og Kyrre Grimstad.

Rettskilder i Lovdata Pro:

Regelverk:

- Norges lover inkludert historiske versjoner av gjeldende lover
- Ikke-sanksjonerte lover
- Opphevede lover
- Lover på engelsk
- Forskrifter på engelsk
- Sentrale forskrifter inkludert historiske versjoner av gjeldende forskrifter
- Opphevede forskrifter
- Stortingsvedtak
- Delegeringer
- Instruksjer
- Lokale forskrifter
- Kunngjøring i Norsk Lovtidend

Rundskriv

- Departementene
- Rundskriv fra UDI
- Rundskriv fra UNE
- Finanstilsynet
- Politidirektoratet
- Riksadvokaten
- NAVs rundskrivssamling
- Skattedirektoratets meldinger
- Personalmeldinger fra staten
- Andre offentlige organer

Traktater

- Norges traktater
- Skatteavtaler mellom Norge og fremmede stater

Juridisk litteratur

- Ca. 8000 juridiske artikler i fulltekst
- MVA-håndboken
- Artikler fra EuroRett
- Lov&Data
- Skatte-ABC
- Skattebetalingshåndboken
- Skatteforvaltningshåndboken
- Statens personalhåndbok

Lovforarbeider:

- Norges offentlige utredninger fra og med 1994 – samt en del eldre utredninger
- Lovrelaterte proposisjoner fra og med 1985 – samt en del eldre proposisjoner
- Lovrelaterte innstillinger fra og med sesjonen 1991–1992
- Grunnlovsforslag fra og med sesjonen 1999–2000
- Odelstingsmeldinger fra og med 1997
- Statsrådsforedrag fra og med 2008
- Odelstingsbeslutninger fra og med 1994
- Lagtingsbeslutninger fra og med 1995
- Lovvedtak fra og med 2009
- Representantforslag fra og med sesjonen 1991–92

Organisasjoner:

- Norges fotballforbund
 - lover
 - regelverk
- doms-, sanksjons- og ankeutvalg

Avgjørelser:

- Høyesterett fra og med 1925
 - samt nærmere 4000 eldre avgjørelser
- Lagmannsrettene. Publiserte avgjørelser fra og med 1935
 - upubliserte avgjørelser fra og med 1993
- Tingrettene. Publiserte avgjørelser fra og med 1935 – utvalgte upubliserte avgjørelser fra og med 2002
- Arbeidsretten
- Jordskifteoverrettene – utvalgte avgjørelser fra og med 1991
- Jordskifterettene – utvalgte avgjørelser fra og med 1996
- Nordiske Domme i Sjøfartsanliggende
- Trygderettens kjennelser
- Høyfjellskommisjonen
- Utmarksdomstolen for Finnmark
- Kommisariske høyesterett 1941 – 1944

Uttalelser:

- Finansdepartementets uttalelser
- Justisdepartementets uttalelser
- Miljøverndepartementets uttalelser
- Sivilombudsmannen
- Skattedirektoratets bindende forhåndsuttalelser
- Skattedirektoratets uttalelser

Nemnder og utvalg:

- Ankenemnda for sykepengen i arbeidsgiverperioden
- Børsklagenemnden
- Disiplinæavgjørelser for advokater
- Domeneklagenemnda
- Elklagenemnda
- Erstatningsnemnda for voldsofre
- Finansklagenemnda
- Forbrukerklageutvalget
- Forbrukerombudets vedtak
- Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker
- Gjenopptakelseskommisjonen
- Helsepersonellnemnda
- Husleietvistutvalget
- Kabelvistnemnda
- Klagenemnda for behandling i utlandet
- Klagenemnda for disiplinærsaker i forsvaret
- Klagenemnda for industrielle rettigheter
- Klagenemnda for merverdiavgift
- Klagenemnda for miljøinformasjon
- Klagenemnda for naturskader
- Klagenemnda for offentlige anskaffelser
- Klagenemnda for petroleumsskatt (1977–1995)
- Klagenemnda for revisor- og regnskapsførersaker
- Konkurransetilsynet
- Konkurransetilsynet – vedtak i klagesaker til departementene
- Likestillings- og diskrimineringsnemnda
- Lotterinemnda
- Markedsrådet
- Medieklagenemnda

- Næringslivets konkurranseutvalg
- Oslo Børs
- Pakkereiseklagenemnda
- Partilovnemnda
- Pasientskadenemnda
- Patentstyret
- Personvernemnda
- Politidirektoratet – vedtak
- Preimplantasjonsdiagnostikkemnda
- Reklamasjonsnemnda for eiendomsmenglingstjenester
- Sivilombudsmannen
- Skatteklagenemnda (fra 2016)
- Skatteklagenemnda – storbedrifter
- Skatteklagenemnda for utenlandssaker
- Statens sivilrettsforvaltning
 - erstatning for strafforfølgning
 - fri rettshjelp og salær
 - vergemål
- Stiftelsesklagenemnda
- Tilsynsutvalget for dommere
- Tinglysingsavgjørelser (1900–1989)
- Transportklagenemnda
 - fly
 - kollektivreiser
 - sjø
- Tvisteløsningsnemnda etter Arbeidsmiljøloven
- Vederlagsnemnda

Internasjonale regler og avgjørelser

EØS:

- Traktater
- EØS-avtalen på norsk
- Direktiver og forordninger på norsk
- EØS-komiteens beslutninger
- EFTA-domstolen
- EFTAs overvåkningsorgan – ESA

EU (engelsk versjon av Eur-Lex):

- Secondary legislation
- Preparatory works
- Case law

EU (dansk versjon av Eur-Lex):

- Avgjørelser fra EU-domstolen
- Direktiver og forordninger

Internasjonale domstoler:

- Menneskerettsdomstolen
 - norske sammendrag
- International Court of Justice (ICJ)
 - utvalgte sammendrag

Internasjonale organisasjoner:

- United Nations Human Rights
 - individklager mot Norge
- United Nations General Comments
 - generelle kommentarer til FNs menneskerettskonvensjoner

Postboks 2016 Vika, 0125 Oslo, Tlf: 23 11 83 00, www.lovdata.no